

PROTOCOL HOOFDLUIS

(september 2023 , bron RIVM)



Inleiding

Hoofdluis komt regelmatig voor en iedereen kan het krijgen. Belangrijk is de vroegtijdige onderkenning en effectieve behandeling om voortduren en verspreiding van hoofdluis tegen te gaan. Het structureel, regelmatig controleren van kinderen is een goede manier om het hoofdluisprobleem aan te pakken.

- In de eerste week na iedere vakantie van een week of langer worden alle kinderen van de school gecontroleerd.
- Ouders worden geïnformeerd wanneer er hoofdluis is geconstateerd en worden gevraagd de kinderen te behandelen.

Wat is hoofdluis?

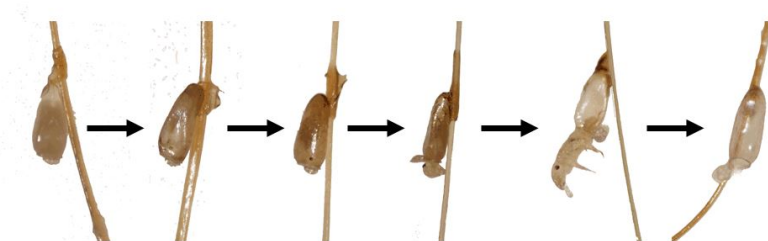
Hoofdluizen zijn kleine beestjes die leven op warme en behaarde plekjes op het hoofd. Daar houden ze zich in leven door het zuigen van bloed. Ze kunnen zich vooral snel verspreiden onder kinderen. Daarom is het belangrijk regelmatig te controleren, bijvoorbeeld 1 keer per maand. Begin de behandeling zo snel mogelijk, liefst dezelfde dag.

Luis in je haar? Kammen maar!

Hoofdluis kun je krijgen van iemand die hoofdluis heeft. De luizen lopen van het ene hoofd naar het andere, bijvoorbeeld als kinderen met elkaar spelen of een selfie maken. Ze verplaatsen zich niet via kleding, beddengoed of knuffels.

Op basisscholen controleren luizenouders regelmatig of er hoofdluis is. Hoofdluis komt echter bij alle kinderen voor, dus ook bij kinderen jonger dan 4 jaar en kinderen die op de middelbare school zitten. Het is dus ook belangrijk om kinderen thuis regelmatig te controleren op hoofdluis. Je kunt dit bijvoorbeeld op de eerste dag van elke maand doen.

Hoofdluizen zijn niet schadelijk, maar vooral vervelend. Ze kunnen voor veel jeuk zorgen. Om te voorkomen dat hoofdluis een hardnekkig probleem wordt, is het belangrijk om regelmatig het haar te controleren. Als kinderen hoofdluis hebben, is het belangrijk dat gezinsleden, klasgenootjes of vriendjes met hoofdluis tegelijkertijd worden behandeld. Zo kunnen ze elkaar niet steeds opnieuw besmetten.



Afbeelding: neten in verschillende stadia. Links gevuld, uitkomend, tot rechts leeg. De kleur van de neten verandert: van donkerder bij gevuld tot doorzichtiger bij leeg, en afhankelijk van de weerkaatsende haarkleur.

Foto: Chantal Vogels

Taken en verantwoordelijkheden

Ouders

Ouders zijn de eerst verantwoordelijke personen voor opvoeding en verzorging van hun kind(eren). Ouders leren een kind omgaan met zijn persoonlijke verzorging. Bovendien zijn ouders verantwoordelijk voor de hoofdluisbehandeling van hun kind. Dit betekent dat de ouders verantwoordelijk zijn voor de controle op – en verwijdering van hoofdluis en neten uit de haren van de kinderen. Als een kind inderdaad hoofdluis heeft, is het heel belangrijk dat ouders de school en de ouders van vriendjes waarschuwen om verdere verspreiding van hoofdluis te beperken. Ook opa's en oma's, de oppas en niet te vergeten de naschoolse opvang (taxi's) moeten ingelicht worden. Helaas gebeurt dit lang niet altijd, omdat veel ouders zich (ten onrechte) schamen dat hun kind hoofdluis heeft.

School

De school heeft een aanvullende, stimulerende en bewakende rol in het voorkomen en bestrijden van hoofdluis. Wij zijn verantwoordelijk voor de hygiëne en voor het leefklimaat op school en voor het nemen van preventieve maatregelen. Wij kunnen er toe bijdragen dat het hebben van luizen uit de taboesfeer komt door met de kinderen over luizen te praten of door ouders te informeren over hoofdluis.

Kriebelouders zijn ouders die de kinderen controleren op hoofdluis. Nieuwe kriebelouders worden gevraagd in overleg met de leerkracht. Er wordt een stevig beroep gedaan op discretie.

De GGD

De GGD heeft een adviserende, coördinerende en zo nodig controlerende taak te aanzien van hoofdluisbestrijding. Dit houdt in:

Het geven van voorlichting aan scholen over hoofdluis d.m.v.:

- het geven van informatie over hoofdluis voor scholen
- het aanleren van vaardigheden aan ouders/verzorgers en leerkrachten met betrekking tot het controleren op hoofdluis
- het geven van individuele voorlichting en begeleiding aan die gezinnen waarop een hardnekkige manier hoofdluis voorkomt
- het geven van een ouderbijeenkomst over hoofdluis

Zijn er extra maatregelen in de omgeving nodig?

Nee, luizen verspreiden zich door van het ene haar naar het andere haar te lopen. Een hoofdluis die niet meer op een hoofd zit, kan niet lang overleven. Er zijn daarom weinig aanwijzingen voor verspreiding via beddengoed of jassen. Het effect van maatregelen zoals het wassen van beddengoed, knuffels, jassen en het stofzuigen van de auto is dan ook onvoldoende bewezen. Ook het gebruik van een luizencape of luizenzak draagt niet bij aan het voorkomen van de verspreiding van hoofdluis.

Schoolverzuim en leerplicht.

Op grond van de wet is het niet mogelijk een kind met hoofdluis van school te weren. Wel kunnen ouders verzocht worden om eerst hun kind thuis te behandelen en het pas daarna weer de school te laten bezoeken. Op grond van de wet is het tevens niet mogelijk dat ouders hun kinderen thuis houden als er hardnekkige hoofdluis op school heerst.

Bij vragen of problemen hieromtrent is het verstandig contact op te nemen met de leerplichtambtenaar.

Bijlage 1

Behandelen

De beste aanpak is om het haar twee weken lang elke dag goed door te kammen met een fijntandige kam. Het duurt 10 dagen voor een eitje van een hoofdluis uitkomt. De eitjes zijn moeilijk te verwijderen, maar hoofdluizen blijven in de luizenkam achter. Als u twee weken elke dag kamt, kunt u alle hoofdluizen verwijderen.

Hoe kunt u kammen?

- Maak het haar nat en verdeel eventueel crèmespoeling door het haar. Het kammen gaat makkelijker als u crèmespoeling gebruikt. Kam met een gewone kam of borstel eerst de klitten uit het haar.
- Houd het hoofd voorover, boven een wasbak of een wit stuk papier. Kam het haar met een fijntandige kam (zoals een luizenkam) van achter naar voren, begin telkens dicht bij de hoofdhuid. De hoofdluizen zitten namelijk op de hoofdhuid. Zorg dat u elke haarpluk doorkamt.
- Veeg de kam regelmatig af aan een stuk keukenpapier of papieren zakdoek. Gooi deze na afloop weg.
- Netten kunt u verwijderen met de nagels. Eventueel kunt u de neten deppen met een doekje waar azijn op zit. Dan laten de neten makkelijker los.
- Spoel de crèmespoeling uit het haar.
- Maak de kam na gebruik goed schoon met water en zeep.

U kunt deze behandeling eventueel combineren met een antihoofdluismiddel. Ook dan is het belangrijk dat u twee weken lang elke dag het haar doorkamt. U kunt het beste een antihoofdluismiddel gebruiken waar dimeticon in zit. Hoofdluizen worden steeds vaker ongevoelig voor antihoofdluismiddelen met malathion of permetrine.

Bijlage 2

Wat te doen bij melding van hoofdluis

- | | |
|--------|---|
| Stap 1 | Wanneer er hoofdluis wordt geconstateerd worden de ouders/verzorgers van het betreffende kind direct of diezelfde dag geïnformeerd. De ouder <u>mag</u> het kind direct op halen van school. Het kind dient in ieder geval op de dag van constatering thuis te worden behandeld. (zie voor behandeling bijlage 1) Als er meerdere kinderen met hoofdluis in één gezin zijn, belt (bij voorkeur) de leerkracht van het oudste kind de desbetreffende ouders. |
| Stap 2 | Wanneer hoofdluis gemeld wordt (door een ouder) dient de betreffende leerkracht het gehele schoolteam op de hoogte te stellen. |
| Stap 3 | Bij melding van hoofdluis stuurt de leerkracht hierover een mailtje/Parrobericht naar alle kinderen van de betreffende groep. In de mail wordt gemeld dat in de groep hoofdluis is geconstateerd en dat ouders worden verzocht extra te controleren. |
| Stap 4 | Twee weken na de eerste controle vindt een hercontrole plaats bij die kinderen waar hoofdluis/neten zijn ontdekt. Ook de broertjes en zusjes van de besmette leerlingen |

worden gecontroleerd. Deze hercontroles blijven net zo lang plaats vinden totdat er geen hoofdluis en/of levende neten meer zijn gevonden.

Stap 5 Indien er behoefte aan informatie bestaat kan de school in overleg met de GGD een informatiebijeenkomst voor de ouders organiseren waarbij de GGD informatie over hoofdluis geeft.

Stap 6 Als ondanks zorgvuldige behandeling hoofdluis aanwezig blijft op school, geeft de school bij de ouder aan dat de school contact neemt met de GGD. De GGD kan de ouder advies geven of een onderzoek of consult aanbieden. De verpleegkundige van de GGD neemt contact op met de ouder over het hoofdluisprobleem.

Bijlage 3 Voorbeeldbericht

Aan de ouder(s), verzorger(s) ,

In de groep waar uw kind zit is hoofdluis geconstateerd.

Wij willen u dringend verzoeken uw kind de komende tijd goed te (blijven) controleren.

Mocht u hoofdluis (of neten) constateren, wilt u dit dan gaan behandelen en melden bij de leerkracht. Wij hopen hiermee verspreiding zoveel mogelijk te beperken.

De kinderen zullen over enkele weken nog een keer gecontroleerd worden.



Met vriendelijke groet,

Team HW Heuvelschool

“Hoofdluis heeft niets met wassen te maken”.

Hoofdluis komt in de beste families voor.

Sommige mensen denken dat je alleen hoofdluis krijgt als je je niet wast. Maar dat is helemaal niet zo! Hoofdluizen vinden een schoon gewassen hoofd ook lekker.

Iedereen kan hoofdluis krijgen en dat is geen schande.

Hoofdluizen verplaatsen zich lopend. Ze lopen van het ene hoofd naar het andere. Als kinderen met elkaar spelen komen ze vaak met hun hoofden dicht bij elkaar. De luizen kunnen dan overlopen. Vandaar dat vooral kleine kinderen makkelijk hoofdluis krijgen.

Wat zijn luizen en neten?

Op warmen plekjes van het hoofd leggen ze eitjes(neten) die ze vastplakken aan een haar, vlak bij de hoofdhuid. U kunt de neten vinden achter de oren, in de nek en onder de pony. Neten hebben een wit-gele kleur en lijken op roos. Maar neten zitten vastgekleefd aan het haar. Roos zit los en valt zo uit het haar. Na een paar dagen komt uit de neet een luis te voorschijn. Deze luis kan na ongeveer 10 dagen ook weer eitjes(neten) leggen. Zo neemt het aantal luizen op een hoofd snel toe.

Hoe merk je dat je hoofdluis hebt?

Als je een paar luizen hebt, merk je in het begin niets. Echter, hun aantal neemt snel toe en dan kun je eventueel jeuk krijgen. Wilt u het zover niet laten komen, controleer dan regelmatig op hoofdluis.

Regelmatig controleren op hoofdluis

Hiervoor kunt u het beste een luizenkam gebruiken. Kam het haar met de luizenkam uit boven een wit vel papier of boven de wasbak. Als u luizen vindt, spoel ze dan weg. Controleer direct na elkaar alle gezinsleden. Herhaal de controle iedere week.

Vertel het op school

Luizen krijgen is geen schande. Ze komen gewoon overlopen van de een op de ander en dat kan overal gebeuren en iedereen overkomen.

Maar vervelend zijn die luizen wel. Zorg daarom dat ze zo min mogelijk kans krijgen. Waarschuw de leerkracht van de school als u hoofdluis hebt gevonden. De leerkracht kan dan de ouders van de andere kinderen van die klas vragen hun kind(eren) extra te controleren en zondig te behandelen. In het protocol dat op de website staat kunt u meer informatie over hoofdluis lezen. Hierin staat ook hoe u de luizen kwijt kunt raken.

Zo blijven we met zijn allen de luizen de baas!!